Statsforvalteren i Møre og Romsdal

Vår dato: 08.10.2024
Vår ref: 2012/563
Deres dato:
Deres ref:

NORSK OPPDRETTSSERVICE AS AVD MOLDE
Abelnes 60
4404 FLEKKEFJORD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Mari Kaarfald Stubberud,

Inspeksjonsrapport 2024.021.I.SFMR - Tilsyn hos Norsk Oppdrettsservice AS i Molde kommune

Rapport etter tilsyn 26.09.2024

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Norsk Oppdrettsservice AS (virksomhetsnummer: 996 463 052/997 314 832).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten har ikke utslippskontroll
- Avvik 2: Virksomhetens miljørisikovurdering er mangelfull
- Avvik 3: Virksomhetens håndtering av avfall og farlig avfall er mangelfull
- Avvik 4: Virksomhetens beredskapsplan var utdatert

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov. Vi ser alvorlig på avvik 1.

Norsk Oppdrettsservice må snarest rette opp avvik. Dere må sende statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 26.01.2024.

Dere må betale gebyr

Norsk Oppdrettsservice må betale et gebyr på 50 400 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfmrpost@statsforvalteren.no ved Mari Stubberud. Merk svaret med saksnummer 2012/563 og tilsynsnummer 2024.021.I.SFMR .

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten har ikke utslippskontroll

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen punkt 2 Utslipp til vann og punkt 7 Kontroll

Beskrivelse av krav

Tillatelsen pkt. 2.1 Avløpsvann
Avløpsvannet skal passere renseanlegg med spalteåpning på minst 300 µm eller annet renseanlegg med tilsvarende effekt.

Tillatelsen pkt. 7.4 Målinger og beregninger
Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av relevant utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. De skal minst omfatte nitrogen (N) og fosfor (P) og kjemisk oksygenforbruk (KOF) i avløpsvannet. Kopi av analyseresultat skal sendes til Statsforvalteren i Møre og Romsdal (tidligere Fylkesmannen i Møre og Romsdal). Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Avløpsvann fra produksjonen slippes urenset til sjø. At virksomheten ikke har installert renseanlegg for avløpet, ble også gitt som avvik ved forrige kontroll fra Statsforvalteren i 2014. Virksomheten ble den gang anmodet om å sende inn endringssøknad for å gjøre en ny vurdering av rensekravet. At virksomheten har vært i brudd med rensekravet siden de fikk tillatelsen ser vi på som alvorlig.

Virksomheten tar ikke prøver av avløpsvannet og har ikke gjort noen beregninger av sitt utslipp.

Avvik 2: Virksomhetens miljørisikovurdering er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen punkt 7 Kontroll
- Internkontrollforskriften §5, andre ledd, punkt 6

Beskrivelse av krav

Tillatelsen punkt 7.1 Internkontroll
Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Internkontrollforskriften §5, andre ledd, punkt 6
Internkontroll innebærer blant annet at virksomheten skal *«kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene».*

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I samsvar med tillatelsen og internkontrollforskriften skal det gjennomføres miljørisikovurdering av virksomheten. Miljørisikovurderingen skal kartlegge farer og problemer med hensyn til ytre miljøforhold, og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Bedriften skal videre ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre. Risikovurderingen skal holdes oppdatert.

Anlegget ligger ved Ræstadtangen naturreservat. Dette er ikke nevnt i miljørisikoanalysen. Under tilsynet fremviste virksomheten miljørisikoanalysen for anlegget. Virksomheten har gjort flere vurderinger med hensyn til det ytre miljø, men det er likevel enkelte forhold som ikke har blitt vurdert som kan ha betydning for det ytre miljøet.

Eksempler på forhold som ble påpekt under befaringen er:

- Lagring/plassering av avfall utendørs
- Lagring av farlig avfall
- Lagring/plassering av kjemikalier
- Plassering av kjemikalier over sluk
- Utslippets påvirkning til resipient

Virksomheten har definert sannsynlighet og konsekvens med gradering fra «meget lav» til «meget høy» og fargekoder i grønn, gul og rød. Risikonivået blir så tallfestet fra 1 til 25. Forhold som var risikoanalysert var alle vurdert som lite sannsynlig og med lav konsekvens. Punkter som var risikovurdert med risikonivå gul var farget grønne.

Avvik 3: Virksomhetens håndtering av avfall og farlig avfall er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5 og 11-8
- Tillatelsen punkt 5 Avfall og slam

Beskrivelse av krav

Avfallsforskriften
§ 11-5: *Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet.*

§ 11-8: *Virksomhet hvor det oppstår farlig avfall, skal levere dette til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet, eller til virksomhet utenfor Norge i henhold til reglene om grensekryssende transport av avfall i kapittel 13. Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år. Plikten inntrer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.*

Den som har leveringsplikt, skal ha skriftlig dokumentasjon om hvor det farlige avfallet er levert. Dokumentasjonen skal oppbevares i minst tre år.

Tillatelsen punkt 5 om avfall og slam inneholder krav om håndtering av produksjonsavfall og slam jf. pkt. 5.1, levering av ubenytta kjemikalier og/eller emballasje jf. pkt. 5.2, levering av ordinært avfall jf. pkt. 5.3 og forsvarlig lagring av medisiner og kjemikalier jf. pkt. 6.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har en avfallshåndteringsplan, men denne benyttes ikke i praksis. I planen står det at alt farlig avfall skal samles på et eget område/skap. Virksomheten har ikke et eget lager for farlig avfall. Farlig avfall ble observert flere steder på anlegget, blant annet lysstoffrør og brukte oljefilter. Vi kunne ikke se at virksomheten har deklarert farlig avfall på avfallsdeklarering.no.

Utendørs på anlegget sto det to avfallsconteinere, og søppeldunker til restavfall og papir. Avfallsconteinere var tomme, og det var restavfall i begge søppeldunkene. Brukt sand fra renseanlegget hadde ikke blitt levert, men var lagret utendørs i åpne sekker. Det var også plastavfall i form av tau og rør på baksiden av anlegget.

Avvik 4: Virksomhetens beredskapsplan var utdatert

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Internkontrollforskriften § 5, andre ledd punkt 5

Beskrivelse av krav

Internkontrollforskriften, andre ledd punkt 5
Internkontroll innebærer at virksomheten skal ha *oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt*

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Beredskapsplanen hang flere steder i driftsbygningen med handlingsbeskrivelser og kontaktinformasjon ved ulike situasjoner. Beredskapsplanen var utdatert 2020, så det var mye informasjon som ikke er gjeldende lengre.

Virksomheten skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen iverksette risikoreduserende tiltak og om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapsplanen bør til en hver tid være oppdatert.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Norsk Oppdrettsservice AS må betale et gebyr på 50 400 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra statsforvalteren for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 26.09.2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Norsk Oppdrettsservice AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus. Tilsynet er del av en nasjonal tilsynsaksjon rettet mot landbasert akvakultur.

Fra statsforvalteren deltok

- Gunnhild Liva Austvoll
- Mari Stubberud

Fra virksomheten deltok

- Monique Schütt

Kontaktperson hos Norsk Oppdrettsservice

- Haakon Hansen Fodnestøl

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Norsk Oppdrettsservice ble kontrollert under tilsynet:

- Ræstad II settefiskanlegg (loknr: 33037). Holmvegen 43, 6475 Midsund.

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til forurensende aktivitet:

- Utslippskontroll
- Internkontroll

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Virksomhetens utslippstillatelse

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
underdirektør

Mari Kaarfald Stubberud
rådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

MOLDE KOMMUNE	**Rådhusplassen 1**	**6413**	**MOLDE**